

Sygn. akt IV CO 242/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 listopada 2020 r.,
na skutek przedstawienia akt sprawy Sądu Okręgowego w S.
z postanowieniem z dnia 30 września 2020 r.,
w przedmiocie przekazania innemu sądowi równorzędnemu
sprawy sygn. akt I C (...)
z powództwa C. B.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "K." w S.
o zapłatę

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Rozpoznając sprawę z powództwa C. B. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „K.” w S., Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z 30 września 2020 r. zwrócił się do Sądu Najwyższego na podstawie art. 44¹ k.p.c. o rozważenie, czy zachodzi podstawa do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Wskazano, iż w innych podobnych sprawach, w tym przekazanych w analogicznym trybie do Sądu Najwyższego, z powództwa C. B., na tle wielu jej spraw sądowych ze Spółdzielnią Mieszkaniową „K.” w S., następowało już przekazanie. W dalszej części wywodów wskazano, iż powódka złożyła w sprawie pismo, w którym

wskazuje, że w sprawie pozywa także Sąd Okręgowy w S., sugerując, iż intencją jest doprowadzenie do skierowania sprawy do innego sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na podstawie art. 44¹ k.p.c. Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego (§ 1); o przekazanie sprawy może wystąpić sąd właściwy (§ 2).

Kwestia właściwości sądu ma charakter konstytucyjny (por. art. 45 Konstytucji RP - zapewniający i kształtujący prawo do sądu właściwego), a instytucja uregulowana w art. 44¹ k.p.c. stanowi wyjątek od zasady rozpoznawania sprawy przez sąd miejscowo właściwy. W konsekwencji art. 44¹ k.p.c. powinien być interpretowany w sposób ścisły.

Do przekazania sprawy do innego sądu może zatem dojść jedynie w razie powstania okoliczności faktycznych odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy miejscowo i rzeczowo według przepisów k.p.c. byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości, albowiem godziłoby w społeczny odbiór sądu jako bezstronnego.

Postanowienie Sądu Okręgowego w S. nie zawiera merytorycznych argumentów odnoszących się do art. 44¹ § 1 k.p.c. Przestanką taką nie mogą być decyzje podjęte w innych, nawet podobnych sprawach, albowiem okoliczności powinny istnieć w konkretnej sprawie, w konkretnej sytuacji.

W kwestii złożenia pozwu przeciwko Sądowi Okręgowemu w S. ocena powinna być dokonana na podstawie art. 44² k.p.c. Przepis ten nie przyznaje sądowi właściwemu swobody w przedstawieniu akt sądowi przełożonemu, nie występuje tu element uznaniowości. Rozwiązanie to stanowi szczególne narzędzie ochrony funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, wykluczające stosowanie art. 44¹ § 1 k.p.c. W konsekwencji w tym zakresie nie ma podstaw do zastosowania art. 44¹ § 1 k.p.c.. Należy pamiętać, iż każda ze spraw

wymaga odrębnego ustalenia związku umożliwiającego ich ewentualne łączne rozpoznanie i konieczność przekazania sądowi nad nim przełożonemu.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw